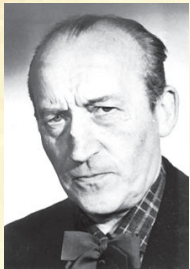

Óli Jacobsen

William Heinesen:

LÍVFLIGT
Í KLAKSVÍK

William Heinesen er saman við systkinabarninum, djóralæknanum Carl Johan Bech, á tænastruferð í Norðoyggjum

12. partur

I seinasta parti endaðu teir báðir í Ánunum. Teir fara aftur til árarnar og róðu í nógvum vindi til Klaksvíkar.

“Lidt efter lidt mærkede vi Klaksvigs nærhed. Langt inde i Fjorden brændte et stort Blus og Hammerslag hørtes. Vi gled forbi talrige Sluppe og Trawlere og forbi Damperen La France, hvis gyldne Navn lyste i Mørket. Vi roede ind til Broen ved Winther-Lützens Pakhus, hvor vi trak Baaden paa Land. Omkring ved Havnen lød Sømandssang, Harmonikamusik og fulde Mænds Raab.

Saa tog vi vor Bagage og drog op til Hotel British, hvis svære, mandhaftige Ejerinde havde dækket et Aftensbord til os. Vor sidste medbragte Spiritus var drukket i Kulden paa Troldehø, men heldigvis var der én af Hotellets Gæster, der forbarmede sig over os og skænkede os nogle Snapse. I det Værelse jeg fik anvist, laa der allerede en Person. Jeg listede hen til Sengen og kiggede efter, hvem det kunde være, men kunde ikke se hans Ansigt.”

Hotel British er fyrsta hotell í Klaksvík, tað var beint við sjúkrahúsið. Tað var Malena í Reyðhúsi, sum rak hotellið frá 1912-1950. Hetta søguliga hús varð tikið niður fyri í nøkrum árum síðani.

Í Klaksvík lógu teir veðurfastir ein dag. Teir keddu seg á hotellinum, har teir sótu allan dagin og “saa i Albummer, fløjtede og underholdt os med lille Peter i Rættará, der viste sig at være identisk med min Sovekammerat fra om Natten. Da denne Peter var medlem af Sangforeningen, fik vi en Terzet [tónaverk fyri trýggjar songrøddir] i Stand, og alle Hotellets Beboere kom og lyttede andagsfuld til.”

Hotel British í Klaksvík. Vertinnan, Malena, situr uttast høgrumegin í fremstu røð.

Hesin Petur var helst Petur hjá Stinu. Stina var fyrst gift við Sámál á Kák. Tá ið, hann var deyður, giftist hon við Elias í Rættará.

Um kvøldið vitjaðu teir Simun Hansen í Tunghúsinum, kendur sum stovnarin av Føroya Bjór. Teir bjóðaðu honum aftaná til nátturða á hotellinum, og hann mætti upp í føroyskum klæðum.

Simun greiddi m.a. frá, at hann var upprunaliga illa skorin fyri tungubandið men loysnin var henda:

“Han havde i Historien læst om Grækeren Demosthenes, der for at faa en klar og stærk stemme brugte at synge og raabe mod Brændingen med Smaasten i Munden. Simon gjorde ligesaa, han tog grus i Munden og stillede sig ud ved Borðoyavík og raabte mod

Stormen og Brændingen, deraf hans klare og rungende Stemme.

Han roste ogsaa ofte og kom stadig tilbage til sit Øl, Føroya Bjór, som han hævdede til Skyerne paa Yduns [bryggjari í Havn] Bekostning. Carli sagde, at han syntes, det var en hæsleg Plakat, han havde paa Flaskerne, hvortil Simon grædefærdig svarede, at han selv havde tegnet den.”

Næsta morgun var veðrið betri, og teir fóru við postbátinum til Fugloyar. Hetta var ein long ferð. Teir komu fyrst til Viðareidís, har tað var ringt at leggja at vegna brim. Her kom presturin Falkvard umborð, men tá ið siglast skuldi víðari, steðgaði motorurin, og teir kundu ikki halda áfram.

Teir báðir settu tiskil upp í Múla “et idyllisk, men fattigt Sted.

Vi gik ind i det første det bedste Hus, hvor der blev budt Kaffe. Men vi sad ved Kaffebordet, kom Mulinger ind til os med alle deres Skavanker.

Tað var frætt um djóralæknan, sum var í bygdini, og so hildu tey, at hann kanska eisini kundi hjálpa uppá teirra likamligu veikleikar, sum ein kona segði tað: “Tygum eru kanska ein hálvur doktari?”

Tað var tó ikki nógv djóralækna kundi gera. Hann lovaði tó at tosa við læknan í Klaksvík um konu, sum hevði magakatarr. Teir fóru so til gongu til Norðdepil.

Royndu seg sum røtatjóvar

“Paa vejen sydpaa mod Norddeble kom vi gennem en Roemark og snappede et Par Roer; en Mand kom løbende i fuldt Firspring og

jeg udbroød vilkaarligt: “Saa, nu har vi Skandalen!” Men Manden nikkede venligt til os og bad os endelig forsyne os, vadede selv ud i en anden Roemark, hvor Roerne var større, og fiskede saa mange op til os, at vi havde Besvær med at bære dem”.

Í Norðdepli fóru teir sjálvandi inn til Kristian í Hvannasundi, kendur skipari. Her inni var eisini presturin Falkvard, sum júst hevði leigað ein bát til Fugloyar, so teir sluppu við honum.

“Han pralede undervejs en del med sin Færdighed til at gaa, klatre og gøre Landgang. Da vi skulde paa Land i Fuglø, var han dog saa uheldig at snuble og falde paa Enden, endskønt han havde Skøllinger paa. Menigheden bevarede dog en urokkelig Alvor.”

Teir komu á land á Kirkju og fóru beinanvegin víðari til Hattarvíkar.

Spennandi fólk í Fugloy og Svinoy

“Vi var inde i nogle Huse. Folk var som sædvanligt paa ensomme Steder, usædvanligt venlige og fornøjede ved at se Fremmede og høre Nyheder.

Vi var inde i en meget gammel og original Røgstue. En ældgammel og meget malerisk Kone rejste sig fra Ildstedet, hvor hun havde siddet og raget i Gløderne.

Vi talte med gamle Mænd om Vejrudsigterne, der forekom alle jammerlige, og Carli talte saa smaat om at laane en Baad og ro over til Svinø i løbet af Natten. En Mand hvis Ko, Carli havde undersøgt, bød os ind til en Snaps. Vi kom gennem et stort gammelt Køkken, hvor mange Mennesker sad paa Bænkene ved Ilden. Børn legede omkring paa Gulvet med Lammehorn.

Inni í køkinum var eisini ein ung vøkur genta. Tað varð sagt, at hon

Carl Johan Bech